

NDA JA
JITA ICHI NUU:
I yaa COVID

**NNDA ÑAYIVÍ ÑUU JA JANI
INI NI TEE TU'UN YA'A**

POLÍTICA, JA SAA NDAÁ JI
ÑAYIVÍ ÑUU

TU'UN JA KACHI INSIGHT

Nda ñayiví ñuu ja jani

Chaune Fitzgerald, [Women of Wisdom – TriCities](#)

Dr. Ben Danielson, [Ñayiví ja sasa'an ñuu](#)

Gloria Rodriguez, [LatinX Unidos of the South Sound](#)

JanMarie Olmstead, [American Indian Health Commission](#)

Jordan Chaney, [Poeta](#), ja satiñu nuu cultura

Kathleen Wilcox, [African Americans Reach & Teach Health](#)

Lin Crowley, [Asian Pacific Islanders Coalition](#) SPS ji Multicultural
Center of the South Sound

Faaluaína “Lua” Pritchard, [Asia Pacific Cultural Center](#)

Lynese Cammack, [Ñayiví ja jito suchí kuachi](#)

Mayra Colazo, [Central WA Disability Resources](#)

Megan Veith, [Building Changes](#)

Mohamed Bakr, [Muslim Community Network Association](#)

Mulki Mohamed, [RuntaNews](#)

Pa Ousman Joof, [WA West African Center](#)

Priya Jayadev, [Clallam Mosaic: Ja tu'va ji ja kee nuu tundo'o](#)
[Nuu chindeé nda dicscapacitado](#)

Todd Holloway, [Center for Independence](#)

Van Kuno, [Refugee & Immigrant Services NW](#)

Vincent Perez, [Equity Institute](#)

Zyna Bakari, [Urban League of Metropolitan Seattle](#)

**Ka na kueta'vi tuni nuu Center for Community Relations and
Equity, Anastacia-Renee, C. Davida Ingram, and Fathiya Abdi
ji nuu nda ñayiví ñuu ja kita'an: JM Wong, EJ Juarez, Elisa
Murray, Alex Bergstrom, ji Charlie McActeer**

**Tiñu ya'a nakani nasa ni
jani inuu ini nda ñayiví
ñuu Washington
Ta ni ka satiñu ka'nu de
nuu kue'e pandemia.**

Ja ni chunaa nuu tutu ya'a ni kuu (ñayiví) Washington State Department of Health (DOH, Ve'e nuu jito ja Sa'a tátan nuu ñuu Washington) de ni chindeé ta'an jín nda Centers for Disease Control and Prevention (CDC, Ve'e nuu jito ji jekani nda kue'e). Nda tu'un ja ni ka'an nda ñayiví ja ni tee tu'un ya'a nduu yita'an jín ja kuni Washington State Department of Health axi Department of Health and Human Services (HHS; Ve'e nuu jito ja sa'a tatan ji Nuu chindeé ndaká ñayiví), de ni nduu kuni ka'an ja sivi nda nuu xiko, ñayiví xiko axi nda organización yita'an jín ja sa'a Gobierno Estados Unidos.

Tu'un ja ka'an

TU'UN SIKI NASA SATIÑU **8**

Chindeé ta'an jín ñayiví ñuu
Satiñu ka'nu
Inuu tee tu'un
Sama nasa satiñu
Suchí kuchi

TU'UN SIKI COVID-19 **19**

Nduu sa'a siín ñayiví ji tu'un siki COVID-19
Tu'un siki nda ñayiví ja ni yi'i hospital ja siki
COVID-19

NASA JANI INI SATIÑU **24**

Chi'in ka ñayiví
Kuu ni'in ní yu'u ka'an ní
Jani va'a ini nasa sa'a
Inuu sa'a jín ndi'i
Nduu sa'a siín
Ja skua'a
Nasa ndeka ta'an
Xu'un
Tu'un ndee ini
Escala

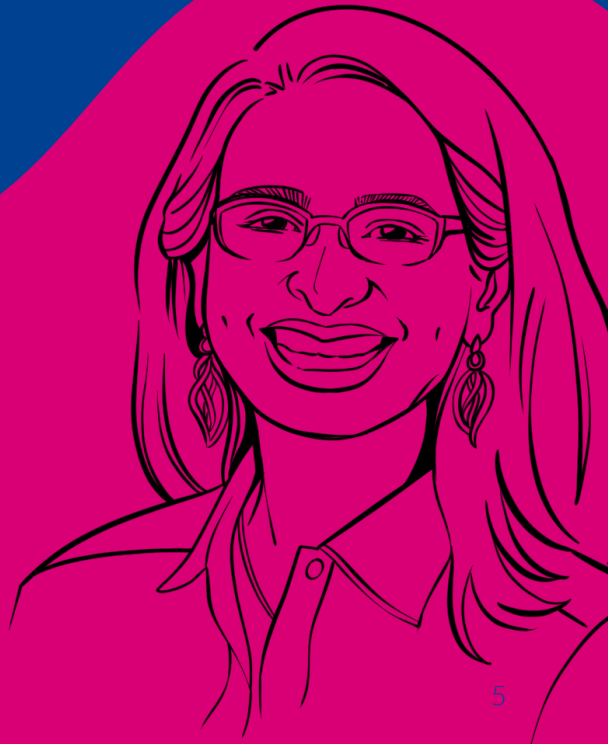
JA NDETU ÑAYIVÍ ÑUU **36**

Nuu tiñu abogado
Tíin kuenta
Kita'an
Ke'en cultura
Kutu'va ja ni sa'a nda veló
Kujika
Ja kúni ni'in

**“Nda yo’o ja kuu yo ñayiví jani
ini yo ja teyií tuni ka yo nuu ndi’i
ja iyo ini ñuyiví.**

**De kunde’e ní nasa ñama ji ji’i yo
ni sa’a in virus luli.”**

—Priya Jayadev

Nú ja jiku'un ini yo, COVID ni ste'en ji ja kánuu teya'vi yo ja teku yo

Ta ku'u nda ñayiví ja nda'vi ka ndo'o **jini ji** de **ndo'o ji** ta inka ñayiví tuda'a nuu ji de sukua nduu kuu kuñati ji nuu inka ñayiví. COVID ni stuu ji ndenu kuu nuu kánuu satiñu yo tágua koo va'a yo — nde nuu nda ñayiví ja satiñu ichi nuu ji nda ja chindeé ji naani inka nuu nuu jiniñu'un.

Pandemia ni sa'a xeen ka chi nduu jini yo nasa koto ta'an yo. Ste'en kají nasa nduu kita'an inuu ini ñayiví — nasa natunda'a ñayiví inka color, a injusticia racial, ja nde'e ju'vi ñayiví discapacitado, ja yi'i tuni ñayiví ini vekaa, ja nduu jito va'a nda ñayiví ña'nu, ja iyo ñayiví ja kee escuela de kua'an vekaa, ja nduu jito va'a ñayiví ja satiñuja ma chunaa baratu nuu ñayiví, ja nduu kua'a ja kaji ñayiví axi ja koo ve'e ji, ja vijín kuu ja natunda'a ñayiví, ja nduu na xu'un tágua chindeé in ñayiví ja ndo'o in adicción, ja nduu satatan ñayiví, ja nduu na internet, ja nduu chindeé de nuu, ja nduu na karru axi ja kuee tuni kenda carru, ja vijin kuu nuu nda ñayiví ja jito ta'an.

De kuu ka'an ka yo siki tu'un ya'a.

Ya'a kuu nuu iyo yika ja COVID ni sa'a ji ja nda ñayivi kanda ji de ka'an ji jin kunde'e ji naguá sa'a ji.

Siki ñukua kuu ja kánuu ja nda político, nda institución, nda patrón ji, naani ñayivi ma naa ini ji ja COVID ni ste'en kaji nuu yo nuu uni kuiya ya'a.

Ná nuku'un ini yo naguá ni ste'en kue'e COVID nuu yo nuu pandemia ya'a ji nda tundo'o ja kiji

TU'UN SIKI NASA SATIÑU

Nda ñayiví ja ni chindeé ta'an ini ñuu Washington kachi ji naguá ni kutu'va ji Tagua kuni yo nasa satiñu yo, iini iyo xaka kue'e COVID.

TU'UN SIKI NASA SATIÑU

- Chindeé ta'an jín ñayiví ñuu
- Satiñu ka'nu
- Inuu tee tu'un
- Sama nasa satiñu
- Suchí kuchi

Chindeé ta'an jín ñayiví ñuu

Chu'un ini nda ñayiví ja satíñu inuu ji nuu tundo'o

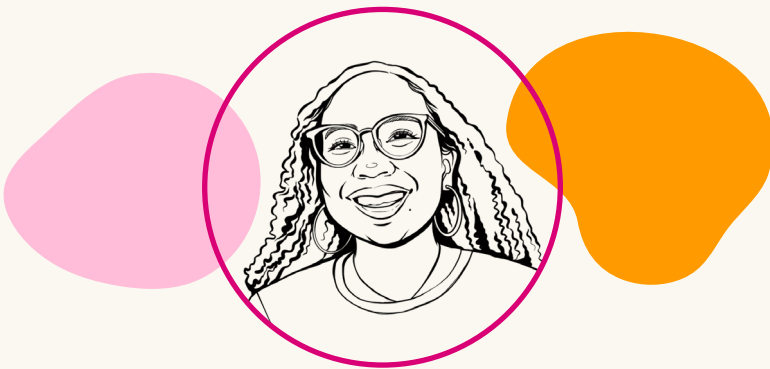
Ja chindeé nda ñayiví tágua kee ji nuu naani kue'e, nda ñayiví ja yi'i vekaa, nda ja nduu na kaji ji nda ja nduu na ve'e, nda ñayiví ja nduu na tutu, nda ja kivi nuu droga de ndo'o ji kue'e ja siki ñukua, nda ja jito ta'an, nda ja nduu ni'in kua'a axi ja nduu na ya'vi ji.

Ja kana nda ñayiví ñuu tágua kivi ji de chindeé ñuu ji

Ja tava tu'un siki nasa kuu chindeé nda ñayiví de chi'in nda ñayiví ja tuun axi kuijin color ji, naani color ñayiví, kuiya ji, ña'an a tee, nasa kaa ixí ji, nuu ji, xu'un ja neva'a ji.

Nda ñayiví tuun, ñayiví savi, nda, Isla del Pacífico, nda hispano/latino ji nda BIPOC

Sa'a ja nda ñayiví tuun, ñayiví savi, nda Isla del Pacífico, nda hispano/latino ji nda BIPOC koo ji ñukua de chu'un ini ja kuni nuu ji ñukua. Ka kuni sa ja ndi'i ñayiví koo ji nuu tiñu ya'a.

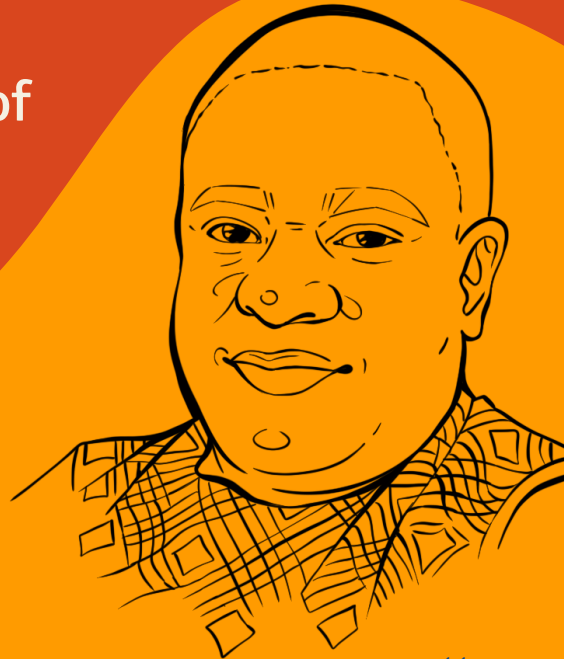

“Kueka tuni kuu ja ni jiniñu’un ja koo COVID tágua kuu ni’in yo xu’un axi ja chindeé de yo’o

tágua sa’a tiñu ja ni kúni yo ja sa’a yo nde ke’en kuiya ichi yata ka kuu ñuu yo...

Tágua sukua kuu kuneva’a yo in ve’e nuu kuu chindeé yo ñayiví luli axi ja ña’nu”.

—Pa Ousman Joof

Chindeé ta'an jín ñayiví ñuu

Tee tu'un siki naguá kutu'va

Tee tu'un siki naguá kutu'vatágua sukua kuni nasa satiñu tágua satatan ini ñuu de kuu skutenuu tu'un ja ka'an kaji ji nuu nduu na tu'un tu'un.

Kani ini naguá kuu ja va'a ja ka kuu ñuu

Chu'un ini ja sa'a ndija ja jiniñu'un ñayiví ñuu ja tiin kuenta ja kuu nda ñayiví ja ndo'o nda'vi ka — va'a ni ni kuu kivi ichi yata axi mita.

Satiñu jín nda ñayiví ñuu ja yosunuú

Satiñu jín nda ñayiví ñuu ja yosunuú. Ja tiín kuenta ja kuu naani ñayiví ñuu ja kachi ji naguá jiniñu'un ji.

Satiñu ka'nu

Jiniñu'un ja satiñu ka'nu yo

Chu'un ini ja sa'a tiñu ja jiniñu'un ndaká ñayiví tágua ma sa'a síin ndaká ñayiví axi nda organizaci6n.

Teya'vi ndi'i ja sa'a ñayiví ja kivi jée

Teya'vi ndi'i ja sa'a ñayiví ja kivi jée ja kije'e jín nda ñuu ja yosonuu ji ja jini nasa sa'a tiñu.

Kua'a tu'un ja nda ñayiví ñuu ji ja satiñu kachi ji nasa sa'a

Ñama sama, sa'a va'a, sa'a ñama ji kunini. De sa'a ta'a in jiku'un ini nda ñayiví ñuu ji nda ñayiví ja satiñu de satiñu tuni ji sa'a ndi'i jini va'a sa'a.

Lista nda ndatiñu ja kuu kuetiñu nda ñayiví ñuu

Sa'a in lista nda ndatiñu ja kuu kuetiñu nda ñayiví ñuu ja koo nuu níí ñuu tágua kuni ñayiví nagua sa'a ji.

Satiñu ka'nu

Sa'a nda programa ja kuu nda ñayiví ja ndo'o nda'vi ka

Sa'a nda programa ja kuu nda ñayiví ja ndo'o nda'vi ka tanu ku nda ja yi'i vekaa, ja nduu na ja kaji ji nuu kundee, ja jatiñu droga, ja nduu iyo va'a xini, ja ndo'o racismo, ja ndo'o discapacidad, ja ndo'o discriminación ja siki kuiya, ja ndo'o xenofobia, ja ndo sexismo, ja ndo'o transfobia ji inka ka tundo'o.

Sa'a ní ja ndi'i ja jii ní sa'a ní kuetiñu ní nuu tiñu ya'a.

Kutu'va ní kosonuu ni nuu ñayiví ñuu.

Kutu'va ní kosonuu ni nuu ñayiví ñuu tágua sukua va'a tuni ka kuu chindeé ní nda ñayiví ñuu ja jiniñu'un tuni ka.

Kuatiñu ka'anu ní ndi'i ja iyo ja kuu kuetiñu

Kuatiñu ka'anu ní ndi'i ja iyo ja kuu kuetiñu de ma kuxii ini ní, maña ko ini ní ji sa'a va'a ní.

Inuu tee tu'un

Tu'un siki naku nduu satatan inuu ñayiví

Kachi ji na siki kuu ja nduu satatan inuu ñayiví de sa'a ji ja kuu nandukú tu'unya'a ji ja va'a jiku'un ini ñayiví.

Ñuu kuu ja kachi nasa satiñu

Kua'a tu'un ja ñayiví ñuu kachi nasa sa'a tiñu nasa na'an/nasa kaa tiñu sa'a.

Ste'en nasa jiku'un ini tu'un chisó

Ndukú xu'un tágua xte'en nuu ñayiví ja kee nuu tu'un ja nakani tágua sukua nda ñayiví ya'a jiku'un ini ji nasa sa'a ji da sukua ma kuiniñu'un ji inka ñayiví ja kachi nasa sa'a ji.

Chu'un ini ja koto ñayiví

Chu'un ini ja koto ñayiví tágua sukua ma sa'a siín ñayi ví ja ndo'o ji in kue'e siki ja ndo'o nda'vi ji axi siki naani inka tiñu de kakan nuu ñuyiví ja va'a ka sa'a jín nda ñayiví ya'a.

Inuu naxtutu tu'un siki ñayiví

Chu'un ini ja Inuu naxtutu tu'un siki ñayiví (tánu kuu, ja ni'in ji tu'un nuu yu'u ji, ja koo ñayiví ja chindeé ñuu).

Dólar ñuu ja kuu kuetiñu

Sa'a ja ñuu taji xu'un ja jiniñu'un tágua chindeé ñayiví ñuu de sukua va'a ka chindeé nda ñuu ja ndo'o nda'vi tuni ka.

Sama nasa satiñu

Kuetiñu ja ni skánda COVID nuu yo

Kuetiñu ja ni xte'en COVID nuu yo tágua sukua sama nasa ini ñuu jín tiñu ja satatan ñuu.

Kana ñayiví ñuu tágua satiñu ji

Naani tiñu ja kúni sa'a kánuu ja koo tu'un siki nasa satiñu, nasa koto ji nasa sa'a tágua sukua kuu kana ñayiví ñuu tágua satiñu ji de sa'a ji tanu tatuni tu'un siki nasa satiñu.

Kana ñayiví ja jini satiñu nuu tiñu ya'a

Kana ñayiví ja jini satiñu nuu tiñu ya'a tágua chindeé ji nuu tiñu ja sa'a/tu'un ja tatuni nasa sa'a ja yita'an jín tiñu ya'a.

Kuna'a ja ndi'i ñayiví kuu ja kuu kachi nasa sa'a

Kuna'a ja ndi'i ñayiví kuu ja kuu kachi nasa sa'a de sukua va'a ka kani vacuna ñayiví tuun. Ma naa ini ní ja nda ñayiví kuijin nduu ni jito ka ji maa ji ta ni jini ji nda ñayiví tuun jiniñu'un ja chindeé nuu ji.

Suchí kuachi

Chindeé nda suchí kuachi

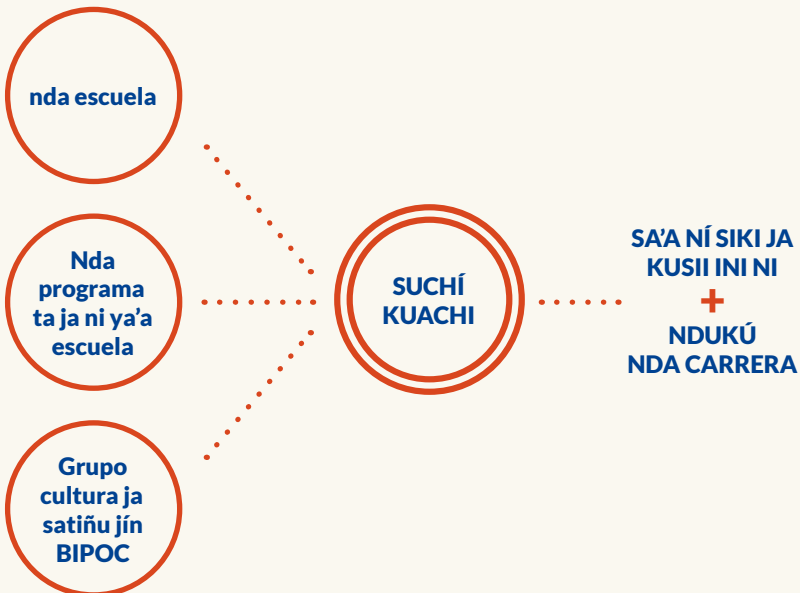
Kuetiñu ní COVID tanu in ja kuu chindeé ní suchí kuachi de vi'i ka, nda suchí kuachi tuun, nda ja yi'i vekaa, nda ja nduu na ve'e, nda ja nduu na kaji, de sa'a ní sukua siki ja kusii ini ní. Ma sa'a siín ñayiví siki ja siín raza ji ta ñuu sa'a jee ini.

Kuni ní nda suchí kuachi

Kuni ní nda suchí kuachi nuu nda escuela, nuu nda programa ta ja ni ya'a escuela, nuu nda grupo cultura ja satiñu jí BIPOC tágua sukua chí'in naa ni ñayiví.

Sa'a koo nda carrera ja satatan

Chu'un ini ja sa'a nda nda ñayiví ve'e ji nda suchí kuachi koo nda carrera ja satatan nuu nda ji.

“Kachi ñayiví ja COVID sa kundakui ka chi

(sama kue’e) ta kundeé ja’ni nda ta’an yo.

De sii tuni ka jini nú nda ñayiví nduu jini ji naguá sa’a ji”.

—Jordan Chaney

Nduu sa'a siin ñayiví ji tu'un siki COVID-19

NH/PI+AI/AN

NDA ÑAYIVÍ JA NÍ NDO'O KA COVID-19 SIKI
JA ÑA'UN KA JI

Nda ñayiví Hawaiiano/nda isla del Pacífico (NH/PI) ji nda Indio Americano/Nda ñayiví savi Alaska (AI/AN) ni kando'o ka **ndo'o ka** ji **cue'e COVID-19 siki ja ña'un ka ji**

Nduu sa'a siin ñayiví ji tu'un siki COVID-19

Nda Indio Americano/nda ñayiví savi Alaska (AI/AN) ni ka ji'i ka ñayiví ji siki ja ña'un ka ji 2,5 ka ma sú nda ñayiví asiática ji ja kuijin.

Nduu sa'a siin ñayiví ji tu'un siki COVID-19

Nda ñayuví tuun/afroamericano ka ji'i ka ta'an ji ja siki COVID-19 vi'i ka 2 jichi ma sú nda ñayiví asiática, kuijin axi ja ke'en raza ji.

Tu'un siki nda ñayiví ja ni yi'i hospital ja siki COVID-19

NDA ÑAYIVÍ JA NI YI'I KA HOSPITAL

Nda ñayiví savi Hawái/nda Islas del Pacífico ni ka yi'i
ka ji hospital siki ja ni ndo'o ji COVID-19.

Tu'un siki nda ñayiví ja ni yi'i hospital ja siki COVID-19

Nda ñayiví savi Hawái/nda Isla del Pacífico ni ka yi'i ka ji 5 jichi ka ma sú nda ñayiví kujin siki ja ni ndo'o ji COVID-19.

NASA JANI INI SATIÑU

*Naguá sa'a nda ñayiví ñuu
táguá nda institución nuku'un
ini ji ja ni sa'a COVID.*

NASA JANI INI SATIÑU

- **Chi'in ka ñayiví**
- **Kuu ni'in ní yu'u ka'an ní**
- **Jani va'a ini nasa sa'a**
- **Inuu sa'a jín ndi'i**
- **Nduu sa'a siín**
- **Ja skua'a**
- **Nasa ndeka ta'an**
- **Xu'un**
- **Tu'un ndee ini**
- **Escala**

Chi'in ka ñayiví

Sa'a ja ma kusiin ta'an ñayiví

Ma sa'a ní ja kusiin ñayiví ñuu yo; chi ñukua sa'a ji'i ta'an yo.

Jiku'un ini naguá jiniñu'un ñayiví

Kani ni ní ja ndo'o nda'vi tuni ñuu yo de jiku'un ini ní ja ma sù inuu kuu ja jiniñu'un ndaká ji.

Ndukú xu'un tágua chunaa nuu ja nduva'a xini ñayiví

Kánuu ja jiku'un ini ní ja xu'un tágua kutatan naani ñayiví ji naani ñuu ji.

Chindeé nda ñayiví ja nda'vi tuni ka ndo'o

Chindeé nda ñayiví ja nda'vi tuni ka ndo'o va'a ni nuu naani tundo'o ji nda ja ndo'o ja siki COVID.

Tiñu ja nduku ndatiñu ja jiniñu'un

Tiñu ja ndukú ndatiñu ja jiniñu'un nda ñayiví ja ndo'o in discapacidad (BIPOC, LGBTIAA+, ja nduu na ve'e, ja yi'i vekaa, nda ja ña'un, nda ja nduu ni'in kua'a xu'un, nda ja nduu satiñu va'a xini ji nda ja ji'i droga).

Sa'a in escala ji in estructura

Sa'a ní in escala ji in estructura ja kitu'un tu'un ja iyo ichi yata.

Kuu ni'in ní yu'u ka'an ní

Sa'a ja koo tu'un nuu ke'en yu'u.

Sa'a ní ja koo tu'un nuu ke'en yu'u nde kivi xinañu'un, ma sù vachi nuu yu'u Inglés axi Inglés ji Español, sa'a ní ja koo un ke'en yu'u, ji kuatiñu ní nda ñayiví ja ka'an inka yu'u kuenta ASL.

Kuna'an ní ja siín kaa ndaká yo

Kuna'an ní ja siín kaa ndaká yo siki ñukua siín tuni kaa ñayiví ini ñuu yo.

Kani xini ní ja kuu ndi'i ñayiví

Kani xini ní ja kuu ndi'i ñayiví. Ma sù ndi'i ñayiví ini ñuu Estados Unidos axi ini ñuu Washington jiku'un ini ji tu'un Inglés.

Chindeé ta'an tágua chunaa

Chindeé ta'an ní tágua chunaa ní ja kuu inka ñayiví. Ya'vi tuni nda ndatiñu ya'a.

Sa'a ja koo tutu nuu yu'u ñayiví

Sa'a ní ja tu'un ya'a kuu nuu ke'en yu'u.

Jani va'a, ini nasa sa'a

Skutenuu tu'un siki ja satatan

Kani ini ní nasa sa'a ní. Kuetiñu ní nda arte ji ja va'a ini ñayiví tágua skutenuu ní tu'un siki tiñu ja satatan (tanu kuu nda kuetu, nda yaa, nda parodia, nda flash mobs, ja jitaje'e, ja kasiki, nda imágen, nda podcasts, axi tu'un nuu internet).

Kita'an ní jín nda artista

Kita'an ní jín nda artista; jinita'an ji jín kua'a ñayiví.

Ndukú ni nda artista ja jini nasa satiñu

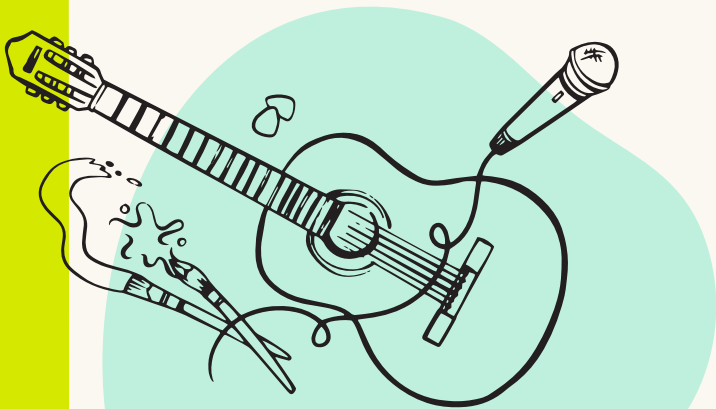
Ndukú ní nda artista ja jini ji ka'an ji jín naani ñayiví, tanu kuu nda artista BIPOC, nda artista trans/queer ja siín color, nda ña'an color ji naani ñuu ñayiví, nda suchí kuachi ja yi'i vekaa ji nda artista ja ña'nu.

Kuatiñu ní ja va'a ini ñayiví

Kuatiñu ní ja va'a ini ñayiví tágua kua'a ka nuu ñayiví kenda ní ji tágua kuni va'a ní ñayiví ja chindeé ní.

Kuatiñu ní nda arte ji cultura

Kuatiñu ní nda arte ji cultura tágua koo kutú tiñu ja satatan.

Inuu sa'a jín ndi'i

Ndukú nasa nasama ta'an tu'un.

Ndukú ní nasa nasama ta'an tu'un ja kachi nasa sa'a yo tágua sa'a yo in tiñu vese vijin iyo (tanu kuu, ja jatiñu ka ñayiví, sa'a ní ja kuu kuetiñu ji tu'un ya'a nuu yokaa ji, tee ní nuu tutu ja natu'un ñayiví de sa'a imprimír ní).

Tetiñu tu'un nuu tecnología tu'u ji ja jáá

Tetiñu ní tu'un nuu tecnología tu'u ji ja jáá tágua kenda tu'un nuu ñayiví ja iyo nuu tachi, nuu internet, ji nuu ñayiví.

Nduu sa'a siín

Ka'an siki ja nduu inuu sa'a jín ndaká raza ñayiví axi nda ja nduu na xu'un

Kachi ní nasa sa'a jín tu'un ja nduu inuu sa'a jín ndaká raza ñayiví axi nda ja nduu na xu'un nuu tiñu ní.

Koto ñayiví ja nduu na chindeé

Kuna'an nasaa ñayiví ni ji'i ja siki COVID.

Tava tu'un siki nasa sa'a jí nda ñayiví ja nduu na chindeé ji nuu naani tundo'o.

Ja skua'a

Sa'a nda proyecto ja ste'en

Sa'a nda proyecto ini ñuu ja ste'en siki ciencia.

Kuni ní nasa sa'a tágua jiku'un ini naku vijin kuu

Kuni ní nasa satiñu nda escuela secundaria (K-12) ji nda postsecundaria ja kuu (universidad) tágua jiku'un ini ní naku vijin kuu nuu ñayiví ja ste'en ji ciencia.

Sa'a ja ni'in naguá jiniñu'un

Jiniñu'un yo ja ni'in tu'un siki nasa satatan, ja chindeé ta ji'i ta'an, ja ki'in ichi nuu de vi'i ka ta satiñu tuni yo tágua kee yo.

Nasa ndeka ta'an

Sa'a ja koo nuu ndututu tave'e

Sa'a ní ja koo nuu ndututu tave'e tágua sukua kuu ndututu ñayiví ñuu yo.

Sa'a ní ja nda ñayiví jiku'un ini ji nagua kuu HVAC

Sa'a ní ja nda ñayiví jiku'un ini ji nasa satiñu HVAC, (calefacción, ventilación ji aire acondicionado) kuu nasa'a ndoo ji tachi de sukua kuu chindeé ka nda ñayiví ja ndo'o nda'vi

Xu'un

Xndikoo ñama tu'un

Ñama xndikoo tu'un tágua kuu ni'in xu'un.

Tiñu vijin luli

Sa'a jiyó ndi'i ja chituu tágua ma ni'in xu'un.

Ja jiniñu'un tutu

Tee ni tu'un siki naguá kuu ja ni chindeé tágua sa'a ja jiniñu'un ñayivi ñuu.

Tava ní nuu in tutu nasa chindeé ñuu

Tava ní nuu in tutu nasa chindeé ñuu

Chindeé ní ja sa'a infraestructura

Chindeé ní nda ñuu tágua sa'a ji in infraestructura tágua ni'in ji xu'un.

Chindeé ní ja sa'a in escala

Chindeé ní nda ñayivi ja yosonuu nuu ñuu ja ja ndo'o nda'vi ja sa'a de in escala, kani ini de ja kuu kua'a millón dolar.

Tu'un ndee ini

Jiniñu'un in ja sa'a ji tu'un ndee ini

Jiku'un ini ní ja nda ñayiví jiniñu'un ji in ja sa'a ji jín in tu'un ndee ini, tágua sukua kundeé ji nuu tundo'o.

Jiniñu'un ja koo inuu ini ji ja kita'an

Kuna'an ní ja nda ñayiví jiniñu'un ji ja chindeé ji. Jiniñu'un yo in ja sa'a yo jín in tu'un ndee ini. Nduu kuu ini yo kuu yo tanu in ñuti nuu yu'u playa. Chi nduu chindeé. Jiniñu'un ja kita'an yo. Chi sa'a ja jini yo ja nduu iyo matu'un yo. Ma sú tanu ja iyo matu'un yo axi ja nduu na ñuu yo.

Jiniñu'un ku'un ini yo ji koo ndee ini yo

Kunda'a ní ja nda ñayiví jiniñu'un ji in ja kandija ji, in ja ku'un ini ji jín in ja sa'a ji nuu tiñu ya'a. Jiniñu'un yo ja nda tee netiñu yo kachi de ja va'a sa'a yo tiñu tágua ni'in yo tu'un ndee ini.

“Siki ja ni sama nasa ndututu yo tanu kuu nuu nda conferencia jin nda feria nuu satiñu, ni chindeé nuu sa ja ma kukueka ini sa vese yindasi sa de ni jinita'an sa jín nda ñayiví ja jani ini tanu jani ini sa”.

—Mulki Mohamed

Escala

Chindeé nuu sistema nervioso.

Jiku'un ini ní ja nda tee netiñu nuu ve'e ja satatan jiniñu'un de ja chindeé nuu sistema nervioso va'a ni kuu nuu in ñayiví axi nuu institución. Kani ini ní ja kuu nda sistema ji nda psiques.

Sa'a nda programa ja koo va'a ñayiví

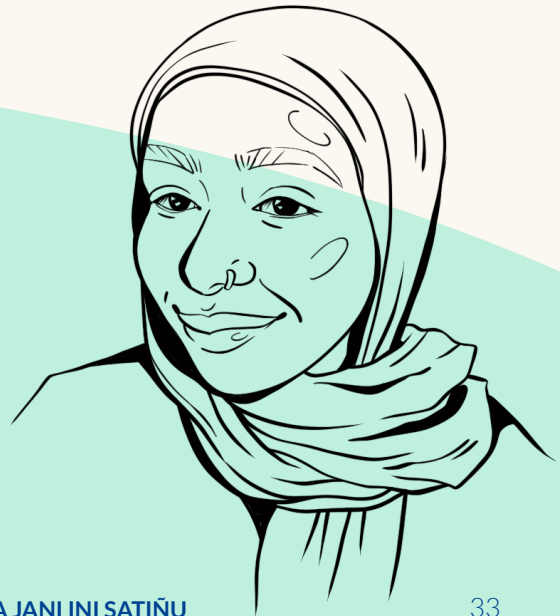
Sa'a nda programa ja koo va'a ñayiví nuu ja kánuu ka.

Jiku'un ini nasa sa'a in trauma

Jiku'un ini nasa sa'a in traumatismo primario ji secundario.

Sa'a ja nuu apoyo ya'a kivi ñayiví

Ndukú ní nasa sa'a ní tágua kivi ka ñayiví nuu apoyo ya'a tágua sukua xtuu nasa ndo'o nda ñayiví ja satiñu nuu naani tiñu ini ñuu.

**“Nda iyo ni chindeé tuni nuu sa.
Nkandii suni ni kuu tanu in tatan
nuu sa.**

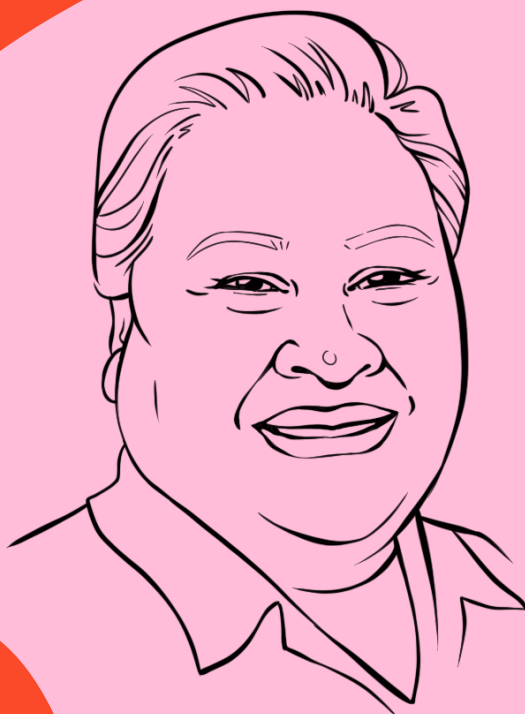
**Nda tiñu luli ñukua ni sa’a ja ni iyo
ndee ini sa ta vijin ni kuu,
ta vijin tuni ni kuu”.**

—Zyna Bakari

**“Koo respeto ka yo.
Suni nuu nda
ja nduu kandija”**

—Aunty Lua Pritchard

JA NDETU ÑAYIVÍ ÑUU

*Naguá ni sa'a COVID ja nuku'un ini
"nda ñayiví ja kachi tu'un"
siki pandemia*

JA NDETU ÑAYIVÍ ÑUU

- **Nuu tiñu abogado**
- **Tiin kuenta**
- **Kita'an**
- **Ke'en cultura**
- **Kutu'va ja ni sa'a
nda veló**
- **Kujika**
- **Ja kúni ni'in**

Nuu tiñu abogado

Satu'va ji satiñu

Satu'va ji satiñu tágua skita'an ñayiví.

Ndututu jín nda tee netiñu

Sa'a reunión jín nda tee netiñu tágua chindeé de ja tava tu'un siki nasa sa'a tiñu satatan ji ja sa'a inuu jín ndi'i ñayiví. Ñda ñayiví ya'a chideé ji ja kuni yo naguá kuu ja kanuu ka nuu nda ñayiví ja satiñu.

Skutenuu ní tu'un ya'a

Skutenuu ní tu'un ya'a jín nda ñayiví tágua sukua inuu satiñu ndaká yo de in ni kuu to nuu tiñu ja sa'a yo.

Sa'a in tutu nuu kachi naguá sa'a

Sa'a ní in tutu nuu kachi naguá sa'a, nuu yoso tu'un siki nasa satiñu jín nda firma organización.

Ka'an ní jín Secretario de Salud kuenta WA DOH

Ka'an ní jín Secretario de Salud kuenta Washington Department of Health ja siki COVID jín tu'un ja ka'an ñuu.

Tiin kuenta

Teya'vi ní salud ní

Kuna'an ní ja kánuu koto ní maa ní.

Derecho ní ja katu'un ní

Iyo derecho ní ja kakan ní nuu alud pública ja chindeé ji ní ja koto ní maa ní, tanu sa'a nda ñayiví ini ñuu yo.

Kánuu ja nda campaña xtuu ji ja iyo ní

Kánuu tuni ní. Nda campaña ja iyo un ñuu ja ka'an siki ja koto yo maa yo ste'en ji ja jito ní maa ní.

Ja ni'in ní tu'un ja jiku'un va'a ini ní

Jiniñu'un ja ni'in ní tu'un siki salud pública ja nduu vijin jiku'un ini ní tágua koto ní maa ní de keee ní nuu in tundo'o.

Sa'a ja ni'in ñayiví tu'un

Ka'an ní jín nda ta'an ní ji nda ñayiví nuu satiñu ní ta skutenuu ji tu'un ja nduu iyo ndaa va'a ni kuu nuu inka ñayiví axi inka nuu.

Kita'an

Ja kita'an jín ñayiví kuni ka'an ja iyo va'a ní

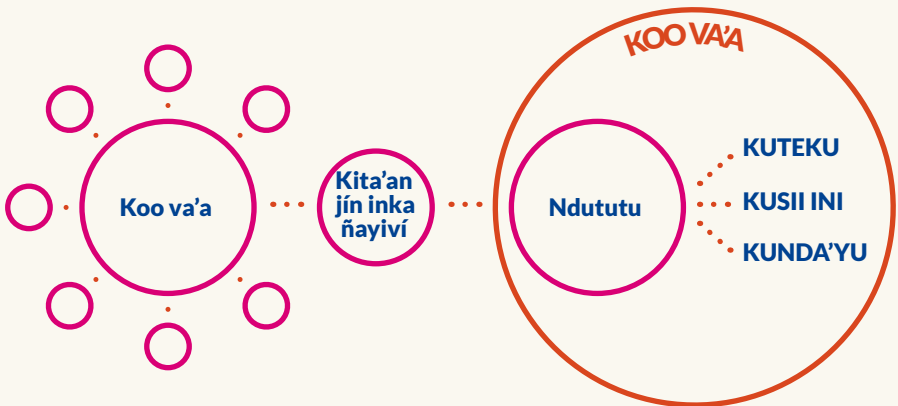
Kánuu kuni ní ja kánuu tuni ja kita'an ní jín kua'a ñayiví.

Iyo apoyo nuu ndututu

Kánuu tuni ja ndututu nda ñayiví ñuu axi, nde jiniñu'un ja sa'a ji siki ja satiñu tuni ji axi ja je'en ji nuu escuela. Jiniñu'un yo ja chindeé ja jiku'un ini yo nasa kusii ini yo, kunda'yu yo ji nasa kundeé va'a yo ndaká kivi.

Kato ta'an ní maa ní

Satiñu inuu ini ní tágua kuni yo nasa koto ta'an va'a ka yo, vi'i ka nú sama tiempo de nduu jini yo nasa sa'a yo axi ncha'a kundo'o yo sukua.

Transcultural

Ja kita'a ñayiví ke'en cultura ji raza

Sa'a ja kita'a ñayiví ke'en cultura ji raza.

Nda medio comunicación étnico ji ja iyo ini ñuu

Satiñu jín nda nda medio comunicación étnico ji ja iyo ini ñuu.

Kanuu ja koo ke'en yu'u

Nú kanuu, jiniñu'un ja sa'a nuu ke'en yu'u.

Nda campaña in cultura ji transcultural

Sa'an ní ja nda ñuu ñayiví savi americana/ñayiví savi, nda afroamericano/ñayiví tuun, nda hispano/latino/latinx, nda Isla del Pacífico ji nda BIPOC ja kivi ji nuu nda campaña cultuta jín transcultura.

Saa/ji jani ini

Kachi ní Saa/Ji ma sú Naani kuu/Axi sukua kenda ní nuu ndi'i ñayiví color de sukua koo respetu nuu ta'an ní.

Kutu'va ja ni sa'a nda veló

Siín tuni sa'a ndaká generaci6n

Kuna'an ní ja siín nú siín kaa generaci6n ja ndee ini in ñuu ma s6 inuu sa'a ndaká ji ta natu'un ji.

Nú siín kuiya ji siín ka ndatu'un ji.

Kunde'e nní naguá kuu ja jatiñu nda ñayiví tágua ndatu'un ji. Tanu kuu, nda suchí kuachi sanaa jatiñu ji TikTok jín Twitch. De sava ka sanaa jatiñu ji Facebook axi Instagram axi podcasts. De nda ñayiví ja ndo'o nda'vi ka ji ja nduu jatiñu ji internet sanaa jatiñu ji radio.

Nda mensaje de texto

Kuna'an ní ja skutenuu yo tu'un nuu yokaa, siki ñukua kuu ja sa'a ní ja kuu tetiñu tu'un nuu nda kaa ya'a nuu in mensaje.

Kujika

Sa'a ja sava ñayiví kuni ji naguá kuu

Sa'a ja nda ñayiví ja yi'i vekaa, nda ja nduu na ja kaji ji ja nduu na ve'e, nda ja nduu ni'in kua'a xu'un kuu ji ja kanuu nuu tiñu ja sa'a yo ini ñuu yo.

Sa'a ja koo va'a ini ñayiví

Koo tu'va ní ja chindeé ní ñayiví tágua koo va'a ini ji jín ta'an ji ja iyo jika siki ja nduu na xu'un ji, ja siín raza ji axi siki ja jikonuu tu'un tu'un nuu ndee ji.

Ja kúni ni'in

Koo ndakui ji koo inuu ini

Kuna'an ní ja va'a ka kuu nú kua'a yo kuu. Nú iyo inu ini yo sa'a ja ñama ka kee yo nuu in tundo'o de kuu koto ta'an yo ji ñama sa'a yo.

Ku'un ini yo ja ndee ya'vi yo ji ja koo in tiñu ja sa'a yo

Kuna'an ní ja nda ñayiví ini ñuu jiniñu'un ji ja teya'vi ñayiví ji jín ja koo in tiñu ja sa'a ji. Nú va'a kita'an yo sukua ma koo matu'un yo. Jiniñu'un nuu ta'an yo de jiniñu'un yo nda vetiñu ja kuni ji sama ji maa ji.

**“Ni sa’a ja ni sama nda
ñayiví**

de ñama tuni ni kuu.

**Ñukua ni sa’a ja ni jani
ini nda ñayiví.**

**De ni june janduni nda
ñayiví, nuu tanu nduu
ni kuu ichi yata.**

**Ni sa’a ja ni xtuu yo
na ñayiví kuu yo.**

—Jordan Chaney

NDA JA JITA ICHI NUU: I YAA COVID

**Nkuta'vi sa ja ni ndava ní tiempo
ní ni ka'vi ní tu'un ya'a jín ja
chisó ní naguá jani ini ní siki
tiñu kánuu ja ka sa'a ndaká yo.**

Washington State Department of
HEALTH

DOH 830-036 May 2024 Mixteco Bajo

Táguá ni'in ní tutu ya'a tánu jiniñu'un ní, ka'an ní nuu 1-800-525-0127.

Nda ñayiví ja so'o axi ja nduu níni va'a, kuu ka'an ji nuu 711
(Washington Relay) axi tetiñu ji in correo electrónico nuu civil.
rights@doh.wa.gov.